



ת"פ 66800/01/17 - מדינת ישראל נגד אירינה סמיסלוב

בית משפט השלום באשקלון

ת"פ 66800-01-17 מדינת ישראל נ' סמיסלוב
תיק חיצוני: 383430/2016

בפני	כבוד השופטת טל לחיאני שהם
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשמים	אירינה סמיסלוב באמצעות ב"כ עו"ד וקסלר

החלטה

כללי

1. בפני בקשת ב"כ הנאשמת לקבלת מסמכים לפי **סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982** (להלן: "**החוק**").
2. כנגד הנאשמת תלוי ועומד כתב אישום המייחס לה ביצוע 2 עבירות של מכירת משקה משכר לקטין, עבירות לפי **סעיף 193א(א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977** (להלן: "**העבירה הנדונה**"), בכך שביום 01/09/16 בשעה 19:50 ובשעה 20:51 מכרה לקטין אלוהול.
3. ב"כ הנאשמת עתרה לקבל לידיה מידע מגורמי התביעה, וזאת על מנת לבחון אפשרות ביסוס טענת אכיפה בירנית ופגם בשיקול הדעת המנהלי במסגרת טענה מקדמית של הגנה מן הצדק.
4. לשם כך עתרה לקבל לידיה את המפורט להלן:
 - א. תשובה לשאלה האם היו מקרים נוספים בהם הופעל אותו סוכן קטין, האם התיקים אשר נפתחו בשל כך בגין העבירה הנדונה נסגרו, ואם כן מאלו טעמים (להלן: "**מידע בגין אותו סוכן קטין**").
 - ב. רשימת תיקים בהם הוגשו כתבי אישום בגין העבירה הנדונה בנסיבות דומות, כנגד נאשמים נעדרים פלילי, וזאת בשנתיים שקדמו לאירוע המתואר, ועל מנת שניתן יהיה לבחון את מדיניות ההעמדה לדין של התביעות (להלן: "**נתונים סטטיסטיים**").



טיעוני הצדדים

5. לטענת ב"כ הנאשם, המידע המבוקש נמצא בידי ב"כ המאשימה ולא נדרש מצידה מאמץ רב על מנת לרכזו. משכך, ועל מנת להישאר בגדרי תיק זה, אין טעם שתפנה בבקשה בהתאם לחוק חופש המידע, וזאת על אף שיכולה לעשות כן.

כמו כן, טענה כי ככל שבדיקת המאשימה תעלה כי לא נסגר אף תיק במהלך השנתיים האחרונות בגין עבירה דומה, הרי שטענתה להפליה לא תעמוד ועל כן לא ברורה התנגדות ב"כ המאשימה לבקשתה.

עוד טענה ב"כ הנאשמת כי אף מפסק הדין אשר הוגש על ידי ב"כ המאשימה (מחוזי חיפה), עולה כי יש להעביר לידיה את כתבי האישום בהם הופעל אותו קטין.

בשולי הדברים הוסיפה וטענה ב"כ הנאשמת כי מאחר והעבירה הנדונה נכנסה להסדר מותנה, ו'פיספסה' את מועד החלתו רק ב-4 חודשים, על תיק זה היה להיסגר.

6. ב"כ המאשימה ביקש לדחות הבקשה.

לטענתו, בתי המשפט לא נוהגים לקבל בקשותיהם של סנגורים לקבלת נתונים סטטיסטיים כלליים, אלא מפנה אותם לחפש את המידע המבוקש במאגרי המידע המשפטיים.

עם זאת, ציין כי בגין העבירה הנדונה, קבע בית המשפט בע"ח 10871-07-17 כי אומנם אין לקבל בקשת ב"כ הנאשם לקבלת נתונים סטטיסטיים, אולם אישר המצאת כתבי האישום אשר הוגשו במסגרת אותו מבצע, וזאת מבלי שהדבר יהווה תקדים לתיקים אחרים.

לעניין הטענה לאכיפה בררנית טען ב"כ המאשימה כי כבר נקבע בפסיקה כי לא חוכמת ההמונים היא זו שתכריע את הכף וכל מקרה נדון לגופו.

בנוסף, לעניין ההסדר המותנה טען כי אין מחלוקת שבעבירה הנדונה קבע המחוקק שההסדר יכול לחול על עבירות מיום 01/01/17 ואילך, ועל כן הנאשמת איננה עונה לתנאי הסף להפניה להסדר מותנה. מעבר לנדרש הוסיף וטען כי גם כאשר תיק צולח את מבחני הסף, נתונה ההחלטה לעניין ההסדר לשיקול דעת המאשימה.

ב"כ המאשימה הפנה לפסיקה לצורך ביסוס טיעוניו.

המסגרת הנורמטיבית



סעיף 108 לחוק

7. זכות הגילוי והעיון בחומרי חקירה היא זכות יסוד של הנאשם, אשר מבקשת להבטיח ניהול הליך פלילי הוגן לנאשם.

השיקולים שעל בית המשפט לשקול בבקשות לקבלת חומרי חקירה, בין אם על פי **סעיף 74 לחוק** ובין אם על פי **סעיף 108 לחוק**, הם שיקולים דומים.

המבחן העיקרי להכרעה הוא מבחן הרלבנטיות ומידת זיקתו לסוגיות הנדונות בהליך הפלילי אשר במסגרתו הוא מבוקש.

מבחני השכל הישר וניסיון החיים מדריכים את בית המשפט בשאלה איזה חומר רלבנטי להגנת הנאשם. אולם, אל לו לבית המשפט להביא בחשבון אפשרויות הגנה ערטילאיות שאינן נראות לעין, ובית המשפט לא יתיר "מסע דיג" בלתי ממוקד.

(ראו: **בש"פ 8252/13 מדינת ישראל נגד ליאל שיינר (23/01/14)**)

8. באשר לטענת "אכיפה בררנית", זו איננה טענה משפטית עקרונית, אלא קודם כל טענה עובדתית.

כיוון שרשות מנהלית, ובכלל זה גורמי התביעה, נהנית מחזקת התקינות המנהלית, מי שמבקש לטעון טענת אכיפה בררנית, עליו הנטל להפריך חזקה זו.

גם בטענה זו על הנאשם המבקש לקבל לידיו חומרי חקירה לבסס טענותיו ולהציג תשתית ראייתית ראשונית המבססת עתירתו, ולא די בהעלאת ספקולציות והשערות.

(ראו: **ע"פ 8551/11 יצחק כהן סלכני ואח' נגד מדינת ישראל (12/8/12)** וע"מ **1786/12 ג'ולאני נגד מדינת ישראל (20/11/13)**).

9. באשר למידת ההוכחה הנדרשת מהנאשם נקבע כי אין להסתפק במספר דוגמאות בודדות של סטייה ממדיניות התביעה כדי להעביר את נטל הראיה להוכחת תקינות פעילותה אל כתפיה.

(ראו: **ע"פ 6328/12 מדינת ישראל נגד פרץ (10/09/13)**)

10. גם אם עמד הנאשם בהוכחת רלבנטיות ובהצגת בסיס ראייתי ראשוני, על בית המשפט לערוך איזון בין עוצמתו של החשד לבין שיקולים אחרים, ובהם היקף המשאבים הדרושים, מידת ההכבדה על עבודת הרשות, והאפשרות שמסירת המידע תפגע בצדדים שלישיים.

(ראו: **ע"ח (נצרת) 47827-04-15 מדינת ישראל נגד ברמי (14/06/15)**).



הסדר מותנה

11. סעיף 67א(ב) לחוק קובע כי: "ראה תובע כי קיימות ראיות מספיקות לאישום בעבירה, רשאי הוא, על אף האמור בסעיף 62(א), שלא להעמיד חשוד לדין, ולהציע לו הסדר (בסימן זה - הסדר), אם ראה כי נסיבות העניין בכללותן מתאימות לאי-העמדה לדין נוכח עריכת ההסדר ומילוי תנאיו".

החוק אם כן קובע כי תובע "רשאי" להציע לחשוד הסדר, ומכאן יש להסיק כי הסמכות להציע הסדר שכזה נתונה לשיקול דעתו של התובע, ועל כן לא כל מקרה של נאשם שעומד בתנאי סף, המפורטים בחוק, אשר אינו מופנה להסדר מותנה, מהווה סיבה מידית להתערבות בית המשפט.

(ראו: ת"פ (אשקלון) 46224-03-15 מדינת ישראל נגד אבו חאמד (11/07/17) ות"פ (ראשון לציון) 11475-07-15 מדינת ישראל נגד מלכה (02/02/16)).

מן הכלל אל הפרט

10. לאחר ששמעתי טענות הצדדים במהלך הדיונים אשר התקיימו לפניי, ובחנתי הבקשה אל מול המבחנים השונים שנקבעו בפסיקה, שוכנעתי כי יש מקום לדחות הבקשה לעניין הנתונים הסטטיסטיים המבוקשים, אולם יש לקבל הבקשה לעניין המידע המבוקש בגין אותו סוכן קטין, ואנמק.

הנתונים הסטטיסטיים

11. כאמור, לא כל טענת הגנה ערטילאית מצדיקה מיד מתן מידע נוסף ו/או חומרי חקירה.

כפי שטענה ב"כ הנאשמת, לאחר קבלת הנתונים הסטטיסטיים אשר מבקשת, היא תיבחן אותם ותשקול האם יש בהם כדי לבסס עבור הנאשמת טענת הגנה.

12. בכך, לא עמדה ב"כ הנאשמת בדרישה הראשונית להציג תשתית ראיתית מספקת לבקשתה. כאמור, רשויות התביעה נהנות מחזקת התקינות המנהלית ועל הנאשם המבקש לקבל חומרים נוספים להציג תשתית ראיתית ולו בסיסית כדי לבסס בקשתו.

13. זאת ועוד, כיוון שמלאכת העמדה לדין היא מלאכה מורכבת, הלוקחת בחשבון פרמטרים רבים ושונים, ברי כי קבלת רשימת התיקים בהם הוגשו כתבי אישום בגין העבירה הנדונה בנסיבות דומות, בשנתיים שקדמו לאירוע המתואר, לא יהיה בהם כדי לבסס טענה כלשהי, שכן בחינת שיקול הדעת של התביעה מחייב השוואה מדויקת בין המקרים השונים.

14. ערה אני לפסיקת בית המשפט העליון בע"מ 2398/08 מדינת ישראל נגד אליצור סגל, פורסם בנבו (19/6/11) (להלן: "פרשת סגל") אלא שלא ניתן ללמוד מפסיקה זו לעניינו שכן לא עסק בית המשפט העליון



בסעיף 108 או 74 לחוק, אלא עסק בפרשנות הסעיף הרלוונטי **בחוק חופש המידע**, שם לא נדרש מבחן הרלבנטיות שנקבע לעניין בקשות המוגשות בהתאם **לסעיף 108 לחוק**.

15. עוד יש לציין כי קבלת הבקשה לעניין הנתונים הסטטיסטיים תאלץ את רשויות התביעה להשקיע משאבים רבים באיסוף חומר שאינו קשור ואינו רלבנטי לתיק זה, תוך בזבז זמן ומשאבים יקרים, ואני דוחה טענת ב"כ הנאשמת לעניין זה.

(ראו: **בש"פ 5535/13 מדינת ישראל נגד שימשילשווילי, פורסם בנבו (15/8/13)**).

16. לאור המפורט, אני דוחה בקשת ב"כ הנאשמת לקבלת הנתונים הסטטיסטיים, כמפורט לעיל.

הסוכן הקטין

17. בע"ח (מחוזי חי') **10871-07-17 מדינת ישראל נגד רמי לוי (16/11/17)**, העוסק אף הוא בעבירה הנדונה לפני, נדונה בקשת המצאת חומרי חקירה בהתאם **לסעיף 74 לחוק**, אשר כאמור השיקולים לקבלתה דומים לאלה העומדים לפני בבקשה זו.

בתיק זה קבע בית המשפט כי אין מקום לקביעה גורפת לפיה בכל פעם שמופעל סוכן משטרתי, אזי כלל התיקים שנפתחו במהלך הפעלתו יהוו "חומרי חקירה" (ולעניין זה הפנה אף לבש"פ **2917/17 פאריד נגד מדינת ישראל (19/04/17)**). עם זאת, קבע כי כתבי האישום אשר הוגשו בעקבות הפעלת הקטין יועברו לנאשם, וזאת, בין היתר, בשל העובדה כי המאשימה עושה כן לעיתים בתיקי סוכן אחרים. עם זאת, בית המשפט ציין כי אין בהחלטתו זו כדי להוות תקדים לתיקי סוכן אחרים (**ראו סעיפים 14-15 לפסק הדין**).

18. בהמשך למפורט לעיל, לאור הרלוונטיות של שאלת ב"כ הנאשמת לעניין אותו סוכן קטין לטענות הגנה אפשריות בעניינה של הנאשמת, לאור העובדה כי ברור והמצאת מענה לעניין זה אף לא יכבידו על המאשימה, ומאחר ובפועל המאשימה נוהגת לעיתים להעביר חומרים מסוג זה לב"כ נאשמים במקרים דומים, שוכנעתי לקבל בקשת ב"כ הנאשמת לעניין זה.

הסדר מותנה

19. לעניין סוגיה זו, אין מחלוקת בין הצדדים כי מבחינת זמן החלת ההסדר בעבירות מסוג העבירה הנדונה לפני כיום, העבירות אשר ביצעה לכאורה הנאשמת אינן חסות תחת גדרי התיקון מאחר ונעברו לפני יום 01/01/17.

כמו כן, מהמפורט לעיל עולה כי גם אם הוראות התיקון היו חלות, מבחינת זמן החלתם, על העבירה הנדונה, אין כל ערובה לכך שתיק זה היה נסגר בהסדר, וזאת מאחר וכאמור לעיל, ההחלטה לעניין זה נתונה לשיקול דעתו של התובע.



20. משכך, לא מצאתי לנכון לקבל טענת ב"כ הנאשמת לפיה על תיק זה היה להיסגר מאחר וסוג העבירה, אם היה מבוצע לאחר המועד האמור, היה מאפשר הפנייתו להסדר מותנה.

21. סוף דבר, אני דוחה בקשת ב"כ הנאשמת לעניין הנתונים הסטטיסטיים המבוקשים, אולם מקבלת בקשתה לעניין המידע המבוקש בגין אותו סוכן קטין.

22. ב"כ המאשימה תספק לב"כ הנאשמת מענה לשאלה האם היו מקרים נוספים בהם הופעל אותו סוכן קטין, האם התיקים אשר נפתחו בשל כך בגין העבירה הנדונה נסגרו, ואם כן מאלו טעמים.

23. מזכירות תמציא ההחלטה לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, כ"א תמוז תשע"ח, 04 יולי 2018, בהעדר
הצדדים.